

CIJNSREGISTER HEEL (L)

1701–1712 en 1722–1728

TRANSCRIPTIE DOOR WIM DE GOEDE 17 september 2014

info@wimdegoede.nl

De originelen in de vorm van fotokopieën heb ik zo goed mogelijk getranscribeerd.

Niettemin zijn fouten niet uitgesloten en ik verzoek u dan ook alle correcties, aanvullingen, verbeteringen enz aan mij door te geven.

CIJNSREGISTER HEEL EN NEERITTER 1701-1712:

(Archives de L'ETAT LIEGE, Bisschoppelijk Archief Luik, Cathédrale Saint-Lambert, Grande Compterie nr 703 – Heel)
Voorin het cijnsregister van Neeritter (door mij niet gekopieerd)

INDELING CIJNSREGISTER HEEL 1701-1712:

- **FOLIO 1 T/M 33: REGISTRATIE VAN DE INNING VAN DE CIJNSEN OVER DE JAREN 1701-1712**
De meeste percelen zijn al vanaf 1701 in pacht gegeven, enkele percelen pas in 1710 en een flink aantal in 1711
- **FOLIO 30/32: PERCELEN DIE VOOR 1701 UIT DE GEMEIJNE HEIJDE ZIJN GENOMEN OM TE WORDEN VERKOCHT.**
NIET gevonden in gichten Heel. De percelen bleven wel cijnsplichtig.
- **FOLIO 33/34: PERCELEN DIE IN 1707 UIT DE GEMEIJNE HEIJDE ZIJN GENOMEN OM TE WORDEN VERKOCHT.**
Zie ook gichten Heel 3 FEBR 1707 De percelen bleven wel cijnsplichtig.
Daartussendoor ook enkele oudere cijnsplichtige percelen
- **FOLIO 35 t/m 37: KOERMEIEN TOT HEEL**
- **FOLIO 38/39: PERCELEN DIE IN 1710 UIT DE GEMEIJNE HEIJDE ZIJN GENOMEN OM TE WORDEN VERKOCHT.**
Zie ook gichten Heel 9 oktober 1710 De percelen bleven wel cijnsplichtig.
FOLIO 40: ONTBREEKT MAAR MOETEN WEL BESTAAN HEBBEN. ER WORDT NL NAAR VERWEZEN IN DEEL 2.
Zie bij folio 40
- **INDEX : DEZE BEVAT ALLEEN DE ACTUELE CIJNSPLICHTIGEN DIE IN FOLIO 1 T/M 34 ZIJN OPGENOMEN**

Voorin:

“Censen in Heel dese woerden gebeurt 's woensdaeghs naer drij Coeninghen”

Voorin een lijstje met muntwaarden

1 aldegroedt = 2 stuiver

1 brabant = 1/2 stuiver (Brabants wordt aangegeven met BB)

1 denier = 1/4 stuiver

1 flems = 3/4 stuiver

1 moerken = 1/7 stuiver

1 schilngs = 3 stuiver

1 penninck = 1/4 stuiver

2 groot = 1 stuijver

Folio (pagina)	Jaar dat cijns betaald is	Meest recente cijnsplichtige staat vooraan (deze is ook in de index opgenomen) daarachter in chronologische volgorde de eerdere cijnsplichtigen?		
1		Nota fol 20 de alde schutten Aerdt grausen eerfgenaemen met haer Jan van Helmont en Thijs halfman van gosen van lande in de oe geleghen het welke heft toe behordt tilmans glaesmakers in twee stucken dat een en den Goser (?) (hoser??)(hofer?) (Bossen??)weghs geleghen ter andere siden de gemeijnte dat ander stuck wesende omtrent een boender grondt geleghen op die ander side des weghs Regnoten Joncker herjaens en drijveneers erve	IX Brabants	
	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.11.12	Jo. Roebrechts ende horioen zal: hoeff aen die kirck geleghen	1 denier	
2	1711.12	Jan van den Eertweegh 3 deel dirck Jaenijssen en nelijs toenijssen Jochen Crijsn huijs vrou en pieter steven voor haer steven van die kircken sine metgelinghen daervoer catarijna Stevens van twee moerghen landts gregten erven gehoerende in den nieuwen hoeff int heijlerveldt en ter ander siden die broderschaeppen erf	X Brabants 1 moerke	

		In marge: Fransoo (?) du Saer betaelt van diesen boven post de 4 paert		
	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.11.12	Joncker willem van horioen zal van sinen thienden Camp hetwelck nu bomgaerdt is bij den huijs aen den Sloet graet (?) geleghen met ter andere sijden die moelenstraet	XVIII grot	
3	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.11.12	Joncker Robrijcht van horioen van noch drij boender landts aen den bergh bosch gelegen Regten den henghel waer aff den voers bergh ofte daelbosch regnoet is	II denier	
	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.11.12	Jacobus peters Steven pieters alert sweren voer pieter stevens den Jonghen voer hem steven aen die kirck tot hoeren (haeren?) ende sine medtgelinghen dat voer was gerdt van den Heijden van ontrent een haelf boender landts regts thijsen smedts uijtschitende op Joncker Robrijcht van horiaen (Horion) zal: erve	1 grot	
4	1711.12	Nu nelijs nelijssen Leij gellen Lee van Loesen op gelen (geleen?) voer was aerdt neeskens voer hem was den jonghe Jan strevels en sine metgelinghe van twe moerghen landts geleghen int heyler veldt aen de drij wijen op aerten Schrors zali landt uijtschitende	4 Brabants	
	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.11.12	Andris van den Ertwech en Consorten Christiaan van Ruremonde gerijt caters thijs Raemakers en Jan van fught tot Ruremont pieter boeien licken Smets en Sil Schrijnemakers voer haer was Jan Strevels van goedt dat placht toe te wesen grijtien vrencken geleghen aen die	3 groten	

		heylerstraedt twe moergen erts Reyn in gen veule (???) Ter andere siden Jan Calen erfgenamen goedt		
5	1711.12	Blomen Boender Henrij frenskeijn en minheer baron horijon voer gerijt jansen Dirck jansen marten van aken zal. Huijsvrouw beatricke ende Gerijt Cuijpers voer haer thijs vaeskens kinder van een stuck landts int aeckerveldt (???) regt ter eenre pollaerdt landt ter andere sieden landt ...staende (?) in de ..... (???)	1 denier	
	1711.12	Sibert Adams Claes s.erer (Sweren?) van eijck pieter kevers voer hem was pieter boeien daervoer Jacob Sier van sijn huijs geleghen neven Jan Cuijpers en ter andere sieden gerijt voegels huijs	1 denier	
6		Ten haelfen te bosmuelen gerijt en Jan Crijns voer haer was merij Crijns van huijs en hoof bujten valderen van Heel geleghen regt Jan Stewels (?) te eenre ende toenis brandts weersiden huijseren ter andere siden	II Brabants 1 moerken	
	1711.12	Peter gerlinckx Jan daeniels en gelijs Louen (Loven) ..... Geerlincx en Reijnier pieters gerit henkens en trijnke puts thijs pulen. Voer hem was Jaecob Sien (?) van hoofreijnsinghe die oock toebehoerende sinen in den deel gaerdt met eenen siden neven den Closter (Cloeter?)	III groden	Zie ook pag 14

7		Lee van Loesen (staet folio 4 Lee gelen) daer voer was aerdt vaeskens en sine medtgelinghen dat bevorens was Jan Strevels en hendrijck ..uken van ,ijnken camp	VII Brabants	
	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.11.12	Nu mathijs verstralen pieter schaecken Jan bu.dels (?) willem hermens Erfg. Voer was peter strevels daer te bevoeren Jaenken mesmekers van een huijs geleghen neven die mael.... ter andere sien Jan Cuijpers huisinghe dat gecomem is van mevijns nijskens	1 blanck Brabants	
8	1711.12	Teunis geuskens Steven aerds dat voer was thonijns tenijns (tevijns? Teuijns?)) Voer hem Jan Cuijpers van Lin van een huijs dat toebehoerd haedde mevis (menijns?) nijs regt. Willem hermens ter andere ende aerdt nijs huijs ter andere sieden	1 blanck	
	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.11.12	Giliam Jaecop wilms Tenijns (Teuijns?, Tevijns?) Sweren Jan Coolen van eijck voer hem was maerten Stockx daer bevoeren aerdt nijs van sien huijs geheijten des kaemerlickes huijs neven Jan Cuijpers huijs dat gecoomen is van meuijs (mevijns?) nijssens	1 blanck	

9	1711.12	Gert Coersten Thijs Ramaekers en den Smedt dat te voerens was gerit raemaekers en sine metgelinghen voer hem was hendrijck Jaerken (Jaecken?) Cloet int heijler velt geleghen regt de erve der Custerien van Heel toestendigh ter andere side Thonijs tevijs (tenijs? Tenuijs?) Erve	1 grote	
	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.11.12	Nu Baron de horion Chrijstiaan van vucht Jan van vucht willem Janijssen en meer andere voer hendrijck Claessens van Strevelscamp geleghen op de heijlerstraet Regten Claesken camp en Regten Reijnier aen den put ter twe sien met een hoofde uijtschitende op de heerstraat	II Brabants	
10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.11.12	Nu den heer pastoer Gerijt henckens en mercken Cremers en tijs Raemekers Jan dunsters (?) dat te voerens was tijs Raemekers voers hem was Joes goessens voers hem was Joes goessens ende Jan dunsters (?) en gerijt Raemekers van huijs en hoof reijnende aen goesen strevels erfg:= Erf dat nu Jan dunsters toe behoert ter andere siden Jaeck henckens Erve achter de kirck tussen maerten stevens ende pieter pollaerd Erfgn Erve noch een bemptien in de O geleghen	VI Brabants	
	1711.12	Hendrijck Crijsn en Jan Smets Jaecop van herckenbosch en peeter van neer dat te bevorens was Thijs Rademakers ende sine methgelinghe van drij hoefreijssinghe		

	mattijs van de sanden bet van diesen post de 3 paerten en merken #			
11	# Creemers 2 paerten	Hoefrijsinghe geleghen tussen den pachthoef en goerdt maeghers ter andere siden	IIII groten	
	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.11.12	Gerijt Jansen zaliger Batmeijster Geerdt Leijens Thijsken Janissen goerdt maegers voer hem was aerdt schroers daer voer noch eenen genaemp aerdt schroers van sien huijs Regnoten heijn Scherijns en giertjen nijes huijs ofte hoof Reijnsinghe en is gecoemen van grijetien teuwen (teeuwen?)	III Brabants	
	1711.12	willem voegels Sibert adams gerijt schreurs met oock enken scherijns voor haer Lee van kessenich daer te voeren was goetten hennissen van haeren huijs in de kircker straet	1 grote	
12	1711.12	Jan Cnoeps Jaspar voegels	1 gten	

		Dirck Scherijns en Consoerten Thijs Raemakers voer hem was gerit Raemekers daer voer was pieter germans (hermans? Er staat duidelijk germans) boede tot heel van sien huijs en hoof geleghen langs die gemeijn straet metter andere sieden Encken Schevijs (Scheuijs?) zal: Erfg: huijs		
	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.11.12	Nu willem voegels en willem peters ieder 5 stuijvers folio 11 en folio 12 sieb adams Allert Sweren Sweer van nije nu sieb adams voer hem was steven aen die kirck te horren dat voer hem was Catarina Siewers (Stewers?) van huijs en hoeff aen den kirckhoeff geleghen regnoten tijs Raemekers	4 groten	
13		Nu Baeron de hoerion JanVoegels alias engelen Lee gelen s.ers (spers?) oft van gelosen voer was mercken strevels en voer haer was Jan Strevels van een vrecht landts aen den dick in de poller oo geleghen regten Leonardt Voeghels Erve aen twe Siden uijtschietende op den wegh	1 denier	
	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.11.12	De broderschaep van onser Lieve Vrouwe ende Sint Steven	I brabants	
14	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.11.12	Nunc Jans of pilemans Sieb adams voer pieter wolters lenaert voeghels item jan stevens doeghter erfg. Mevijs nijssens kinder daer te bevoerens was giel nissens en maerten stevens van een boender landts in de heeler oo geleghen regnoten Joncker Roebrijcht horjaen (horion) erf	II brabants	Ex nunc is een Latijnse term gebruikt in de rechtspraak , en betekent zoveel als " <i>vanuit het heden</i> " (zoals de situatie nu is).

	1711.12	De kirck van heel van een stuck landts regten den Clueter daer te bevorens huijs en hoof op staendt regten Jan strevels saligher ende mercken strevels erve	VI Brabants	
15	1711.12	Willem peters Hendrijck Crijns en Joep sweren voer alerdt Sweren Swer van eijl voer hem was simon in den haeghmuelen voer hem Lenaerdt van boschmuelen van lande in de Ro.. geleghen regenoet aerdt vossens	1 groten	
	AO 1711.12	Dirck geerlinckx willem nelissen an rochissen ofte Lensen voer haer Lee loesen voer was aerdt voeskens van huijs en hoeff genaempt willekens acker also het genoempt staet opt censboeck des Huijs van hoerne legt buijten t heelder valderen regten thijs graekens zal: erfg. Uijtschietende op t broeck en de gemeijne straedt	1 groten	
16	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.11.12	Mr Caerolus Reijnerus Smets Scholtis tot maeseijck en Consorten voer Joncker van deursdael van den neerhoeff te weten van pollaerds goedt dat Jan hillen was in den selvijghen hoeff geleghen	XIII groten 1 vlems	
	1711.12	Guerdt Caelen en Andres van den Ertwegh en Consoerten gerijt hemkens en gerijt Jansen voer nelijs tuenijssen en hencken Coerstiens Reijneer gerijt Erfg: voer gerijt	XIII	Linne = Linden

		Sien van sinen huse geleghen teghen de Linne regten de veldtstraet ter andere siden Lenaert maegers en te bevoren geertien nijs	groten	Zie ook pag 27
17	1711.12	Den heer paestoor Thuenijs Reijnier Lem gerijs voer hem Lem van boesmuelen en lem geijs soen daer van sinen hoeft Reijssinghe achter die kirck geleghen en jaecop henckens hoeftreijssinghe uijtschijttende op dat broeck en de venne	1 groten	
18	--			
19	Novalia Censen	Qererijn van donne zal van twe boender landts het een geleghen int heijlerveldt dat ander in het Oe		
	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.11.12	Claes Raemaeckers Hendrick hoens en Claes Raemkers Jan Clerx van neer Claes Raemkers tijs van bracht voer hem was tijs onder den bergh doeghter welcken tijs is gewest Lensen onder den bergh soon van huijs en hoeft uijt de gemeijnde gegraven buijten dat valderen van heel regten aerdt Timmermans en tijs wevers	1 denier	
20	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.11.12	Wordt gewonnen door hendrijck vermuelen De alde schutten tilman glaesmakers voer hem was Jan telen van Roggel van een boender gemeijnten dat Rutten Cuervers was geleghen aen des pastoers erve en soo uijt schijttende op den dael bosch schoetten hoeft	II Brabants	
	1711.12	Joest bijelmekers Jan gelen marten van hoern dat voer was Jan baltijs daer voer aerdt den timmerman van 50 Roeden gemeijnten daer hij opgetimmert heft geleghen	I	

		buijten heijler valderen tussen beijde de heer straedt	Brabants	
21	Novalia Census Anno XV:LXI	Uijt gegraven bij de schotten van heel seggende haer vergond te sien		
	1711.12	De schutten van heel Jaecop van ghen eijghen van den schutten hoeft omtrent een boender groedt min of meer aen de heijde tussen heel en houthem geleeghen Regnoten den gemeijnen wegh van beckden naer grathem en den boesch gehoerende den huijs van heel van dese Erve siende schutten proprietaris	II Brabants	
	1711.12	Den pastoer Jan van vucht voer maerten vencken dat voer was Thijs		
		Meskens van omtrent een boender t welck hij van de schutten hadde voergenomen (overgenomen?) regten ter eendre An Rochgissen en den wegh gaende van heel naer Kaetert en die heijde ter andere sieden	II Brabants	
	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.11.12	Nu Reijnier gelen den soen van Leij gelen zalig.r Erken beckers gerijt henckens Thijs tilmans voer hem hencken wollewevers van een haelf boender landts in de heijden gelegghen daer men van heel naar houtem gaet	II Brabants	
22	--			
23	--			
24	--			

25	Capunen in heel	Engel gerlinckx en gerijt Janijssen zalig.r=		
	1711.12	Geraerd Janissen Thijs Janijssen gerdt maegers van sinen huijs gecoemen van aerdt Schroers voer hem grietien tessen ter eenre pieter van neer en leonardt maegers ter andere sijden	I Caepuijn	
	1711.12	Jaecop donne Tonijs reijnen Lem gijs oft sine Erfg: van sien huijs en hoeff voer was Jaecop gelis Regnoten gerit Cuijpers ter eendre ende hencken Corstiens huijs uijtschitende op de kirckestraet	II Caepuijn	
26	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.11.12	Sibert adams gerijt scherijs als helder van een huijs dat te voeren was toebehoerende geurten hennissen Regnoten die kirckestraet ter eendre ende Swer van Eijl huijs ter andere siden	I Caepuijn	
		Enke scheris betaelt eenen halven Caepuen van haeren huijs dat voer dirck menten was nu pieter wolters te weten met sieb adams ieder eenen halven Caepuen	I Caepuijn	
27	1711.12	Peter den Raemaeckers guert Corsten Andres van den Ertwegh nelijs Tenijssen en hendrijck coerstiens Reyneer gerijs Erfgenaemen van haeren huijs voers: gecomen van gerijt sien en plaeght toe te behoeren pollaert Regnoten die veldtstraet tegenover de linde hierna Cors rijlart Ertwegh voers: Guerdt Caelen	III Caepuijn	Zie ook pag 16

		Guertd Corstiens peter Raemaekers ieder 1 Capuijn		
	1711.12	Matthijs van de sande en mercke Cremers hendrijck Crijs Jan halsens van hun huijs dat voer was thijs ramekers Regtens ter eendre den pachthoeff en pieter tru.en (truien?) huijs ter andere siden	I Caepuijn	
	1711.12	Lee gelen van Loesen alias gelen van huijs en hoof gecoemen van aerdt vaeskens voer hem was		
28		Was Jan Strevels en was heer andrijssen gewest aent valderen geheijten Soeckmans goedt en Jan gelen	II Caepuijn	
	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.11.12	Joncker willem van horion van den huijse van heel wort betalt tot Luijck opt grot Cantoir elk 3 jaar 20 gulden wijngeldt en jaers 2,20 gulden Den pacht hoof tot heel een malder haeveren Ruremondse maet ende een malder Roegh ruremondse maete	II Caepuijn	

		regten de straet wegh gaende naer panheel ter andere sieden den herenwegh uijtschitende op de veldtstraet ende met den anderen hoeft		
29		ende met den anderen hoeft die straet gaende naer nuijenhoeft naer die heijden ofte bijenbergh Dat huijs aen die linde met pieter pastoers huijs oock omtrent die linde geleghen gelden hier binnen	5 paer	
30	Volgen guederen die uijtter gemejnden genoemen sien tot heel met octroie der hoeghwerd. Grondtheeren mits te geven van elleck boender jaerlickx twe Caepuijn (Kapoen = een gecastreerde haan)			
	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.11.12	Nu Jan Jansen De Staedt helders doeghter Judigh Raemakers pieter tuenissen van een half boender uijtschitende op den eijkelenCamp	1 Capuijn	
		De wedue Tijs voegels betalt van dese twe posten onder en boven de helft en gied Corsten		
	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.11.12	Thenijs reijnen en hendrijck Corstiens Lenaert magers van een half boender neven het voerschreven Erve	1 Caepuijn	
	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.11.12	Trijncke gosens Jan abrahams van heijthuisen goesen janijsen tijs janijsen van een haelf boender naest voeschr: lenaert maegers	1 Caepuijn	
31	1 2 3 4 5 6 7 8 9	Peter voegels op de pannen hoeff (Beegden?)	1	

	10.11.12	geraert Janssen en nelis van as Tijs janissen ael maegers Van een haelf boender achter volghens het ..oes ? (waarschijnlijk voerschreven)	Caepuijn	
	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.11.12	Peter Ramaeckers Hendrik Coerstiens Smedt _ Tijs Janijssen oock van een haelf boender naest het voersch. geleghen	1 Caepuijn	
	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.11.12	Sijb adams zaliger Peter wolters voer was Swer van Eijl (Eijk?) van een boender neven erfs geleghen in de heijde regten : den wegh gaende van bieckden (Beegden) naer graethem en ter eender siden heijken Campken Toebehoerende de kirck van heel Sieb adams betaelt	2 Caepuijn	
32	1711.12	Peter Rodrigos Hester Sweer van eijl daervoer guerd t Caelen van een half boender gemeijnde geleghen inder heijden regten den wegh gaende van grathem naer beckden en ter andere siden den wegh gaende van heel naar baxen	1 Caepuijn	Van eijl = van eijk? Of van eijlc?
	1711.12	Tijs henckens Hendrijck hoeijmekers Jaecop puts Reijneer aen de put van een vrecht laents aen t nieuwe (??) broeck geleghen met eijner sijden Ter andere siden neven Sweer van dat gronendael	1 Caepuijn	Sweer = assuerius?? Onduidelijkis of er staat "laents" of "baents"
	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.11.12	Minheer willem van horiaen peter pastoers van omtrent een Vrecht laents geleghen aen t hellerbrock	1 Caepuijn	Onduidelijkis of er staat "laents" of "baents"

33		Volgen noch andere Er... uijt de gemeijnte genoemen anno 1707 daer Sr anderheijden ablisia mit octroej van de Edele grondt heeren mits te betaelen van ieder boender	III stuvers	Zie ook gichten 3 febr 1707
	8 9 10.11.12	Guert Janijssen van een vrecht uijt de gemeijne Straet lopende van heel naer de heijde regn: ter eendre Jendtien (??) huevelmans ter andere sieden de gemeijne heijde	III deniers	
	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.11.12	Hendrijck leters van een half boender uijt de gemeijne heijde Regn ter eendre de gemeijne heijde ter andere de oude Schutten hoeff	VI deniers	
	8 9 10.11.12	Hendrijck Clerx van een half boender uijt de gemeijne heijde Regn: ter eenre de erf: Jacop Joesten ter andere sieden den herts wech uijtschitende met een hoeft opden wech lopende van Bieckden naer graethem	VI deniers	
34	Nota bene de heer Baeron de horion heft dit voor sijn territoer gereclamert	Guert beckers op Bosmuelen hoeff Anno 1707 gerijt vuegelers van een half Boender uijt de gemeijne heijde van alle de naebueren aen gerijt verkocht Regn: ter eendre den houtemer velden ter andere sieden Rontsom dat houtemer veldt	VI deniers	
	8 9 10.11.12	Alof Emons voor Sr Jan van den ertwech van eenen morgen uijt de gemeijne heide Regn: ter eendre henrij frenskeijn ter andere sijden den heer van meer ter derder sieden de pelde	III deniers	De pelde wordt op folio 12 van deel 1722-1728 de pilt of de pelt(?) genoemd
		Claes Raemaeckers van omtrent een half Boender uijt de gemeijne heijde Regn: ter eendre den willen Camp ende voorders de heijde Rontsom	VI deniers	

		Aen mathijs van de sande is van de edele heeren directeurs vergunt omtrent drij Roeden landt int nuij huijs begrepen ende met een Smael hoecxken van sine van de sande sine moeshoeff en weijde ter andere sijden den papecamp gerampt jarlickx	I Caepuijn	
35	Koermeien tot Heel ⁱ	Koermeien tot Heel van den welcken gerijt Thijs goet dat Jan hillen verantwoerden moet geleghen in den hoeft in den neerhoef gildt eenen kuer van den welcken Joncker Rutten ophelder was		Voor verklaring Koermeien of keurmeden zie LTVGD-Baexem-15
		Een hoeftaect geleghen aen den boemgaert van huijs aghter die kirck toebehoerende oft was toe guert gijskens tegen over geel gelen hoeftat neven Claes van den Sande ter andere siden dirck tevijs (teuijs? Tenijs? Teewijs? Tewissen) ?) het welcke goedt van te voerens was oft siende belaest met een haelf maelder Roegge en totter voers: hoeftaet gehoeren noch twe moerghen landts in die Roet geleghen		
36		In die Roet geleghen aen die ander siede van Rombouts landt en neven tevijsen (Tewissen) landt ter andere siden het welcke oock medt onderpant is aen den voerst: keur en een haelf malder Roeggen Joest gielen heft desen keur betaelt en t selve goet opgehalden t selvighe landt geldt en keur Lem giesen heft nu dese hoeff reijsinghe en t landt		
		Reijn Jansen Jan van trecht Een vrecht landts geleghen aen dicken thenis huijsinghe geldt eenen keur Peter Strevels (Strewels?) is hier af helder woerden een hoeff staet placht toe		
37		Placht toe te behoeren arijt gelen regten Thijssen goesens zal: boemgaert ter eendre en Jaecop henckens hoefreijsinghe ter andere sijden uijtschijnde op het brock metten andere hoeft op de ..uner gildt eenen keur Jan duijsters is hier af helder woerden Anno XVC XCVIII		

		desen keur heb ick Jan duijsters zal: huisvrou quijtgeslaeghen hier van is helder woerden tijs gerijt Cremers soen in martio 1643		
38	Volgen guederen uijt de gemeijnde genomen door Sr. Vn derheijden ablisia met octrij van de eerw. Grondtheren uijt te geven van ider boender dri stijvers Ao 1710			
	<p>Minheer Baeron van hoerion van omtrent vier honder 75 Roeden nuij heijden achter hendrijck leters ende rontsom de gemeijne heijde geleghen omtrent den wech comende van heel naer de helder peel..... XIII deniers</p> <p>Item den selven van een half Boender gelegen neffens den wech loepende van heel naer grathem uijtschitende op de nuij heijde van guert Jansen ende Judith Raemaeckers Camp ..... VI deniers</p>			
38	1711	Peter voegels van omtrent twe stuckens nuij (nieuwe) heijde ter een half Boender ter ander 140 roeden nu een stuck gelegen aent .eijn (veijn ?) Regn: ter eendre Jacop Willems ter andere de gemeijne wech uijtschietende op de voorst. Heijde toebehoerende de heer van meer	10 denier	<u>Schepenbank Heel 9</u> <u>okt 1710 Verkoop akte.</u> Het betreft 340 roeden groot gelegen aan de Gevenne

39 40 41 42 43	Deze folio's ontbreken maar moeten wel hebben bestaan want in het deel 1722-1728 wordt er wel naar verwezen. Vermoedelijk percelen die in 1711-1712 en daarna uit de gemeijne heijde zijn genomen. Zeker in elk geval de 25 roeden die aan Hermen Goijen is toegewezen. Wellicht het perceel dat in een gicht 28 maart 1715 door de kathedrale kerk van Luik om niet is gecedeerd aan hermen Goijen	VERWIJZINGEN NAAR FOLIO 39 t/m 43 IN DEEL 1722- 1728: folio 5 folio 6 folio 7 folio 9 folio 23 folio 24

NAAMINDEX: DEZE BEVAT ALLEEN DE ACTUELE CIJNSPLICHTIGEN DIE IN FOLIO 1 T/M 34 ZIJN OPGENOMEN

Hieronder heb ik de naamindex overgenomen uit het cijnsregister. De tweede kolom geeft de bladzijde aan uit het register. Van dit register heb ik de kopieën.

Let op: Alleen de actuele cijnsplichtigen komen in de index voor.

Men staat in DE INDEX op VOORNAAM GESORTEERD.

A	
aerdt grausen	Folio 1
Andres Van den Ertwegh	Folio 16.27

Alde Schutten	Folio 20
Alof Emons	Folio 34
B	
Blome Boender	Folio 5
Claes Sweren van Eijl	Folio 5
Claes Raemaeckers	Folio 19
Crijn van doenre	Folio 19
C	
Crijstiaen van Ruremonde	Folio 4
Chrijstiaen van Vijcht	Folio 9
Car. Reijn. Smets Scoltus tot Maeseijck	Folio 16

D	
dirck Janijssen	Folio 2 frans du Saer
dirck schers	Folio 12
dirck gerlinckx	Folio 15
Den pacht hoof tot heel	Folio 28
Dat huijs aen de Linde	Folio 29
E	
Eerken beckers	Folio 22
G	
Gerdt Coersten	Folio 9

Gerijt henckens	Folio 10
Gerdt leiens	Folio 11
Geraerd Janissen	Folio 25.31
Guerd Coersten	Folio 27
Geurd Caelen	Folio 16.27
H	
Herij frenskeijn	Folio 5
Haelsen op boesmuelen	Folio 6
Hendrijck Crijs	Folio 10.15.27
Hendrijck Hoens	Folio 19
Hendrijck Coerstens	Folio 31
Hendrijck hoeijmeckers	Folio 32

J	
Jonker Robrijchts van horion	Folio 1.2.3
Jaecop willems	Folio 8 26
Jan Voegels	Folio 13
Joest bijlmekers	Folio 20
Jacop donne	Folio 25
Jan Joesten	Folio 26
Jan strevels	Folio 27
Judijgh Raemaeckers	Folio 30
Jan abrahams	Folio 30
K	

Kerck van Heel	Folio 14
Klaes Raemaekers	Folio 19
L	
Leij gelen	Folio 4.7.27
M	
Merken kremers	Folio 10
Matteijs v de sanden	Folio 10.27
N	
Nelijs van as	Folio 31

P	
Peter gerlinckx	Folio 6
Peter schaecken	Folio 7
Paestoer	Folio 10.17.22
Peter raemaeckers	Folio 27
Peter rodrigos	Folio 32
Steven pieters	Folio 3
Seijb adams	Folio 5.11.13.14.26.31
T	
Tuenijs gueskens	Folio 8
Tuenijs reijnen	Folio 30

Cijnsregister Heel 1722-1728

(Archives de L'ETAT LIEGE, Bisschoppelijk Archief Luik, Cathédrale Saint-Lambert, Grande Compterie nr 704 – Neeritter/Heel)

Voorin: het cijnsregister van Neeritter (door mij niet gekopieerd)

Voorin:

“Dit is den Register van Cinsen Capoen kooren en haver pacht en andersints onder Neeritter en Heel geleghen

Toebehoorende het hoogw: en Dorghl: Dom=Cappittel van St: Lambert Tot luijck

Door mij onders: als admodiateur in t jaer 1722 begonst

Joes Reijnders”

(Admodiateur = rentmeester van prins-Bisschop)

Pag 1:

“Censen in heel ende wordt beseten woensdagehs naer drij coninghen”

VERWIJZINGEN NAAR ANDERE FOLIO'S.

HET BETREFT STEEDS VERWIJZINGEN NAAR FOLIO'S IN DE HET CIJNSREGISTER 1701-1712.

HET DEEL 1712-3-1722 IS NIET MEER AANWEZIG. VREEMD IS DAT ER NOOIT NAAR WORDT VERWEZEN.

1		“Censen in heel ende wordt beseten woensdagehs naer drij coninghen”		
1		Aerdt grausen Erfgn: met haer Jan van helmont en thijs halsen van gosen van landen in de Oe geleghen het welcke heft toebehoert tilman glaesmaeckers in twe stucken dat een aen den Bosserwech geleghen ter andere sijden de gemeijnte dat andere stuck wesende omtrent een Boender grodt gelegen op die andere sijde des weghs Regten Baron van horions Erve en drijveneers Erve fol 1	IX Brabants	Suggestie: Thijs de halfman van Osen?? NB: zie folio 1 cijnsboek 1701-1712
1	22.23.24.25.26.27	Andres van den ertwech voor Crijstiaen van Ruremonde voor gerijt Caeters tijs Raemaeckers en Jan van Vucht van Ruremonde voor peter Boijen en Lijsken Smets van goede dat placht te wesen grietien vrencken gelegen aen de heelder straet twe morgen Erfs fol 4	III gten	NB: zie folio 4 cijnsboek 1701-1712
1	22.23.24.25.26.27	Hier in betaelt ~~hendrick clerckx~~ (hendrick clerckx is later doorgehaald) Lee Bijlmaeckers Betaelt de helft van dese drij alde groten		
	22.23.24.25.26.27	Andres van den Ertweggh voor engel geerlinnx gerijt jansen voor goert maegers daer voor guert Schreurs vors van sijn huijs Regten heijn Scheris en geertien nijs huijs is hoefreisinge en is gecomen van gretien teuwen fol 11		NB: zie folio 11 cijnsboek 1701-1712
		Chrijstiaan Cempenaers Betaelt de helft van desen voorschreven cens		
2	22.23.24.25.26.27 22.23.24.25.26.27 22.23.24.25.26.27 22.23.24.25.26.27	Andres van den Ertwegh peter den Raemaecker guert Caelen	XIII groten	Linne zou Linde kunnen betekenen? Er staat echter duidelijk Linne geschreven itt Linde in de post hierna

		<p>guert corsten voor gerijt henckens en voor gerijt iansen nelis teuissen en hencke corstiens en Reijneer gerijs erfgn: voor gerijt Sien van Sinen huijs en geleghen tegen die Linne Regten die veltstraet ter andere siden lenaert maegers dat voor was grietein nijs .....</p>		
<p>22.23.24.25.26.27 22.23.24.25.26.27 22.23.24.25.26.27 22.23.24.25.26.27</p>	<p>De selve andres van den Ertwegh peter den Raemaecker guert Caelen guert corsten van hun huijsinge hier voor van gerijt Sijen Regten de veltstraet tegenover de Linde fol 27 .... andres van den Ertwech in den post van hendrick Clerx fol 4 int nuijen</p>	<p>III Caepuijn</p>	<p>Er staat echter duidelijk Linde geschreven itt Linne in de post hiervoor NB: zie folio 27 cijnsboek 1701-1712 fol 4 “int nuijen” verwijst waarschijnlijk naar een bijschrijving op folio 6 in het Cijnsregister 1722-1728</p>	
<p>22.23.24</p>	<p>Den heer Baeron van horion voor Joncker Robbert van horion zaliger hoeff aen die kerck geleghen fol 1 ....</p>		<p>NB: zie folio 1 cijnsboek 1701-1712</p>	
<p>22.23.24</p>	<p>Idem heer Baeron van horion voor Joncker willem van horion van sinen Tiende Camp dat nu Bongaert is Bij den huijs aen den Slodt graet geleghen met ter andere</p>	<p>XVIII</p>	<p>NB: zie folio 2</p>	

		sijden de molstraedt fol 2 ..	gten	cijnsboek 1701-1712
	22.23.24	Den selven heer Baeron van horion voor Joncker Robbert van horion van noch drij Boender landts aen den Bergh Bosch Regten den hengel waer af den voorschreven bergh ofte dael Bosch Regnoet is nota daer staet twe deniers voor 3 Boender fol 3	II deniers	NB: zie folio 3 cijnsboek 1701-1712
3	22.23.24	Idem heer Baeron van horion voor Christiaen van Vucht voor Willem Janissen voor hendrijck Claessens van Streuels- (Strevels?)-Camp geleghen op die heerstraet Regten cluskens (?) Camp en Reijneer van de putten ter sijden en met een hoofd uijtschitende op de heerstraet fol 1	II Brabants	NB: zie folio 1 cijnsboek 1701-1712
	22.23.24	Idem heer Baeron van horion voor Jan Voegels zaliger alias Engelen voor Lee gelen of Sprs(?) of van gelosen voor was mercke strevels en jan strevels van een vrecht landts aen den dijck int pollerveldt geleghen Regten Lenaert voegels erve aen twe sijden uijtschitende op den dijck fol 13	1 denier	NB: zie folio 13 cijnsboek 1701-1712
	22.23.24	Idem heer Baeron van horion voor joncker willem van horion van den hijse van heel fol 29	II Caepuijn	NB: zie folio 29 cijnsboek 1701-1712
	22.23.24	Idem heer Baeron van horion voor joncker willem van horion voor perter pastoers van omtrent een vrecht Bants (Lants???) geleghen aan heeler Brock fol 32	I Caepuijn	NB: zie folio 32 cijnsboek 1701-1712
	22.23.24.25.26	Nunc (??) Jan Raemaeckers of Claesse Jan Idem heer Baeron van horion van omtrent vier hondert vijfenseventigh Roeden nuijen Erve ofte heijde achter hendrijck Leeters ende Rontsom de gemeijne heijde geleghen omtrent den wech comende van heel naer de heelderpeel fol 34	XIII deniers	NB: zie folio 34 cijnsboek 1701-1712

	22.23.24	Idem heer Baeron van horion van omtrent tweehondert Roeden heijde geleghen neffens de wech lopende van heel naer gratum uijtschitende op de nuijn heijde van guert jansen ende Judit (iudit) Raemaeckers Camp met ..... ?? ..... fol 37	VI deniers	NB: zie folio 37 cijnsboek 1701-1712 Dmz folio 38!!
4	22.23.24.25.26.27	Crijstiaen Cempeneers voor Engel geerlinnx en gerijt janissen voor giert maegers vor thijs jansen van sinen huijs gecomen van aerdt schruers voor hem grietien tessin (tesuen??) ter eenre peter van neer en Lenaert maegers ter andere sijden fol 25	I Caepuijn	NB: zie folio 25 cijnsboek 1701-1712
	22.23.24.25.26.27	Jan van den Ertwegh betaelt den halve		
	22.23.24.25.26.27	Jannis vullers Jan gorissen Claes Raemaeckers voor Jan Clerx van neer voor thijs van bracht voor was thijs onder den Bergh van huijs en hoeft uijt der gemeijne heijde geg(raven?) (genomen?) Buijten dat valderen van heel Regten aerdt timmermans ende thijs wevers	I deniers	NB: zie folio 19 cijnsboek 1701-1712
	22.23.24.25.26.27	Bijlke Raemaeckers Claes Raemaeckers van omtrent een half Boender uijt de gemeijne heijde Regten ter eenre den willem Camp ender verders Rondtsom de heijde fol 35	VI deniers	NB: zie folio 35 cijnsboek 1701-1712
	22.23.24.25.26.27	Dirck geerlinx voor willem nelis voor an (?) Rochissen of Lensen voor haer Lee Loesen voor aerdt voeskens van huijs en hoeft genaempt staet op het Cinsboek van hoerne light buijten op 't broeck ende gemeij straet fol 15	1 gt (grote)	NB: zie folio 15 cijnsboek 1701-1712
5	22.23.24.25.26.27	Hendrijck vermuelen	II	NB: zie folio 40 cijnsboek 1701-1712

		de alde Schutten van heel voor tilman glaesmaekers voor Jan Telen (?) van Roggel van een Boender gemeijnte dat Rutten Curvers was geleghen aen den pastoers erve en Soo uijtschitende op den dael bosch Schutten hoof fol 40	Brabants	– ontbreekt helaas in cijnsboek
	22.23.24.25.26.27	De Schutten van heel voor Jacop donne voor jacop van gen Eijgen van den Schutten hoeft ontrent een Boender ... (min?) oft meer aen die heijde tussen heel en houtem geleghen Regten den gemeijnen wech gaende van Bieckden naer grathem en den Bosch gehoerende den huijs van heel van deser erve sien de schutten proprietarij fol.21	II Brabants	NB: zie folio 21 cijnsboek 1701-1712
		De wedue franse du sair fol 2 betaelt niet Joes van den Ertwech xvvi (morken??). fol 10		NB: zie folio 10 cijnsboek 1701-1712
	22.23.24.25.26.27	Idem wedue franse du sair voor den heer Baron van horion van een h..ken in de veltstraet neven sijn ander Erf schitende op de heeler heijrstraet nu gekocht door franse du saer fol 33	VI oert	NB: zie folio 33 cijnsboek 1701-1712
	22.23.24	Den heer Cannonick Smets en consorten voor sijnen vader zaliger Scholtens der stat maeseijck voor joncker van deursdael van den hoeft in den neerhoeff		NB: zie folio 16 cijnsboek 1701-1712
6		van den hoeft in den neerhoeff te weten van pollaerts goet dat Jan hillen was in den selvighen hoeft geleghen ende is mede Ceur goet fol 16 ...	XIII gten 1 veijms	
	22.23.24	Idem heer Canonick Smet en Consoerten voor sinen vader saliger scholtis der stadt maeseijck voor joncker Crijstoffel van den voort joncker van driesdael van de potinge voor den hoeft in den neerhoeff Buijten den graet (gracht) langhs den wegch		NB: zie folio 39 cijnsboek 1701-1712

		die van heel naer Bieckden lopt en soo voerts langhs de gemeijne heijde ende wech fol 39		
		guert en Jan Crijns voor haer marij Crijns van huijs en hoeff Buijten dat valderen van heel geleghen Rgten Jan Strevels ter andere tonis Brandts weder siden huijseren fol 6 Staet te noteren dat t.. (ter Os??) is gewesen ..... die halfen tot boschmuelen is gewesen	II Brabants I morken	NB: zie folio 6 cijnsboek 1701-1712
	22.23.24	Guert Corsten vide folio 2 op den post voor andres van den Ertwech	XIII groten	Vide folio 2: Zie folio 2 van dit register
	22.23.24	Idem op den post van andres van den Ertwech fol. 27	4 Caepuijn	NB: zie folio 27 cijnsboek 1701-1712
	22.23.24.25.26.27	Nunc Jan geerlinx (doorgehaald: is betaalt fol. 12) Idem guert Corsten voor thuenis Reijnen ende hendrijck Corst voor lenaert maegers van een half Boender uijtschitende op het half boender van Jan iansen (Jansen) en vast (??)	1 Caepuijn	

		Bij de Eijckele Camp folio 30		
	22.23.24.25.26.27	Nota dat (de weduwe Thijs: doorgehaald) jasper voegels betaalt deven Caepuijne helft van desen voorsch		
7		Guertd Caelen vide op den post van andries van den Ertwech fol. 2 en 27 sine aenpaer van XIII gten 1 vlemsen	III Caepuijn	Aenpaer = aandeel gten = groten vlemsen = vlaams Zie folio 2 van dit register en folio 27 cijnsboek 1701-1712
		Den heer Baeron van hoerion gerit Voegelers van den halfen op houtemerhoeff tot panheel toebehoerende baron van horion van een half boender uijt de gemeijne heijde Regt ter eenre houtemer wech ter andere rontsom de gemeijnte fol 34	VI deniers	Zie folio 34 van cijnsboek 1701-1712.
	22.23.24.25.26.27	Gerijt Jansen voor Reijnier gelen der soen van Lee gelen voor Ercken Beckers gerijt henckens en Thijs Tilmans van een half Boender landts in de heijde geleghen daer men van heel naer houtem gaet fol 22 (21)	II Brabants	Zie folio 21 van cijnsboek 1701-1712.
	22.23.24.25.26.27	gerijt goessens gerichtsbode tot heel = (gerijt goessens voor hermen goede doorgehaald !!) = van nuijen erve daer sijn huijs op staet geleghen langhs den wech ende oock de heerstraet die van heel naer Bieckden gaet tegen over den neerhoeff Regt den schutten erven ... gerijt vuegelers ende de venne Sije fol. 40	II oert	Zie folio 40 van cijnsboek 1701-1712. Dit folio is echter niet meer aanwezig en bevatte de overdrachten van vrechten uit de gemeijne heide vanaf 1711 en 1712.

	22.23.24.25.26.27	Gelis loven (louen?) voor peter geerlinx voor Jan daniels voor Reijneer peters voor guert henckens en trijnke puts van een hoefreijnsinge die oock toebehoert Simon in den deelgaert met eener sijde neven den Cloter fol 6	III gten	Zie folio 6 van cijnsboek 1701-1712.
	22.23.24.25.26.27	Lambert nolte voor Jan van Breij van ontrent een vrecht nuijn heijde gelegen ontrent den wilde Camp regt de wech gaende van Bieckden naer grathem ende vorts Rondtsom de gemeijne heijde fol 38	III oerdt	Zie folio 38 van cijnsboek 1701-1712.
8	22.23.24.25	Paulus ketelers henry frenskein voor Reijneer gelen van Blome Boender voor gerit jansen voor dirick jansen voor marten van aecken zaliger huijsvrou beatrijx van een stuck landt int oestervelt Regten ter eenre pollaerds landt ter andere sijde het landt toestaende in dn neerhoeff fol 5	I deniers	Zie folio 5 van cijnsboek 1701-1712.
	22.23.24.25.26.27	Nunc Jois Rodrigos hendrijck clercx voor peter rodrigos voor swer van eijl daer voor guert Caelen van een half boender gemeijnde geleghen in der heijde Regten den wech gaende van grathem naer Biechden ender ter andere sijden den wech gaende van heel naer Baexem fol 32	1 Caepuijn	Zie folio 32 cijnsboek 1701-1712
	22.23.24.25.26.27	Idem hendrijck Clerx van een half boender uijt de gemeijne heijde Regten ter eenre de Erfgn iacop ioesten ter andere sijden den heerwech uijtschitende met een hoeft op	VI deniers	Zie folio 34 cijnsboek 1701-1712

		den wech lopende van Bieckden naer grathem fol 34		
		Hendrick Clerx (doorgehaald) nu Lee Bijlmeekers voor andres van den ertwech voor Chijstiaen van Ruremonde van goede placht te wesen grietien vrencken geleegeen aan de heelerstraet twe morgen landts fol 4 en IIII bb latere notitie: Lee Bijlmaeckers seijdt dit niet te hebben		Bb = Brabants Zie folio 4 cijnsboek 1701-1712 Goede = goederen of goed
	22.23.24.25.26.27	Heer pastoer voor gerijt henckens en mercke Cremers en thijs Raemaeckers voor Jan duijsters voor hem was Joes goessens van huijs en hoeff Reijnende aen goesen Strevels zalg: Erfgn: Erf dat nu Jan duijsters toebehoert ter andere jaeck henckens Erve achter de kerck tussen marten Stevens en peter pollaerts Erfgn. Erf noch een baentie in den Oe geleghen fol 10	VII Brabants	Zie folio 10 cijnsboek 1701-1712
9	22.23.24.25.26.27	Idem heer pastoer thuenis Reijnen voor len gijs voor len van Boschmuelen en len gijs soen daer van sijn hoefreijnsinge achter de kerck geleghen ende Jacop henckens hoefreijnsinge uijtschitende op dat Brode ende venne fol.17	I gt	Zie folio 17 cijnsboek 1701-1712
	22.23.24.25.26.27	Idem her pastoer voor Jan van Vucht voor marten rencken dat voor was thijs messens van ontrent een Boender het welck hij van de Schutten hadde voor genomen Regten ter eenre an Rochgissen ende den wech gaende van heel naer Catert ende heyde ter andere sijden fol 22	II Brabants	Zie folio 22 cijnsboek 1701-1712

		hendrick vermuelen fol 20 (?) v...de Alde schutten in dit register fol 5		Zie folio 20 cijnsboek 1701-1712 ZIE OOK FOLIO 5 IN CIJNSBOEK 1722-1728
22.23.24.25.26.27		Hendrijck leters voor trijncke goesens voor Jan aberams woenende tot heijthuijsen van een half boender Regten lenaert maegers ende wedue Thijs voegels fol 30	1 Caepuijn	NB: zie folio 30 cijnsboek 1701-1712
22.23.24.25.26.27		Idem hendrijck Leeters van een half Boender uijt de gemeijne heijde Regten ter eenre de gemeyne heijde ter andere sijden de alde Schutten hoeff fol 33	VI deniers	NB: zie folio 33 cijnsboek 1701-1712
22.23.24.25.26.27		hencke Voegeleers voor herman goede van omtrent een half vrecht nuijn (nieuwe) gemeijne heide geleghen in die heijde Regten de schutten erven – nu gerijt vuegelers ende vorts Rontsom de gemeijne heijde schitende op den wech gaende van Bieckden van heel fol 40	2 oerdt	Zie folio 40 van cijnsboek 1701-1712. Dit folio is echter niet meer aanwezig en bevatte de overdrachten van vrechten uit de gemeijne heide vanaf 1711 en 1712.
22.23.24.25.26.27		Jan van den Ertwech voor dirck Janissen en nelis tonissen Joesten Crijns huijs vrou en peter stevens van die kirck en sine metgelinghen daer voor Catrijn Stevens van twe morghen landts Regten erve gehoerende in den nuijwen hoeff int heelerveldt ende ter andere sijden de Broderschap erve fol 2 in dit register fol 5 met de wedue du	X Brabants 1	Zie folio 2 van cijnsboek 1701-1712. en zie fol 5 van

		air	moerken	cijnsboek 1722-1728
10	22.23.24.25.26.27	<p>Cornelis nelissen</p> <p>Idem van den Ertwech van een vrecht nuijn heijde of iedts meer regten ter eenre de Jonge Schutten en oock daer op uijtschitende verders de gemeijne heijde lopende naer de Eijckele Camp fol 38</p>	3 oerdt (oortjes)	<p>Nuijn = nieuwen</p> <p>Jonge Schutten versus de Alde (oude) Schutten. Dit duidt op het bestaan van 2 schutterijen in Heel</p>
11	22.23.24.25.26.27	Willem peters betalt de helft hieronder		
	22.23.24.25.26.27	Jacobus peters voor willem peters voor steven peters voor aelberdt sweren voor peter stevens voor steven aen de kerck tot horn (?) en sine metgelinghen voor gerijt van der Heijden van omtrent een half boender landts Regten thijssen Smets uitschitende op ionckers erve dat voor Joncker Robert van horion zaliger was fol 3	1 grote	NB: zie folio 3 cijnsboek 1701-1712
		<p>Nota Baron van horijon</p> <p>Jan Neef voor Joes pilemans voor sijb adams voor lenaert voegels item ian stevens doghter erf mevis (meuis?) nijssens kinder voor ge.l (?) nijssens en marten stevens van een Boender landts in de heeler oe geleghen</p> <p>Regten Joncker Robert van horion erf fol.14</p> <p>neef (ne.f ??) Jan of Ian de Schaepherdt (?)</p>	2 Brabants	<p>Ian = jan</p> <p>NB: zie folio 14 cijnsboek 1701-1712</p>

	22.23.24.25.26.27	Jan gueskens voor thonis gueskens voor steven aerds dat voor wa thonis tuenis voor Jan Cuijpers van Lijn van een huojs dat toebehoert hadde meuijs (meuwijs?) nijs Regten willem Creemers ter andere aerdt nijs huijs fol 9	I blanck	NB: zie folio 9 cijnsboek 1701-1712
	22.23.24.25.26.27	Cornelus nelissen Jacop willems of giliam voor tenijs (teuijs?) Sweren Jan Caelen van Eijck voor marten Stockx daer Bevorens aerdt nijs van sijn huijs geheten des kamerlinx huijs neven Jan Cuijpers huijs dat gecomen is van meuijs (mevis?) nijssens fol 8	1 blanck	NB: zie folio 8 cijnsboek 1701-1712
	22.23.24.25.26.27	Jasper voegels voor jan Cnops voor dirik Schreurs en Consoerten voor thijs Raemaeckers daer voor peter germans der (... paar letters doorgehaald) Boede tot heel van sijn huijs en hoeff geleghen langhs de gemeijne straet met der andere sijden Encke Scherijs zalgr erfgn huijs fol. 12	1 groten	peter germans der Goede er lijkt Goede te staan maar het moet zijn Boede . Zo staat het heel duidelijk in zie folio 12 cijnsboek 1701-1712 en in de volgende bijschrijving op balz 11 van cijnsboek 1722-

				1728
	22.23.24.25.26.27	Jasper voegels voor nijs Joesten voor thijs Raemaeckers voor peter germans van huijs en hoeft gecomen van den Boede van heel en gebelke (???) Boijen (Roijen??) Regten die gemeijn straet en gerittien hennissen zalgr huijs	I Caepuijn	
	22.23.24.25.26.27	Jacop donne voor tuenis Reijnen voo lem gijs of sine Erfgn: van sijn huijs en hoeft voor was Jacop gelis Regten gerijt Cuijpers (?) ter andere hencke corstiens huijs uijtschitende op de kirckstraet fol 25	II Caepuijn	NB: zie folio 25 cijnsboek 1701-1712
12	22.23.24.25.26.27	Nunc Jan geerlinx Jan Jansen voor judich (judith) Raemaeckers de stadthelder van panheel sijn doghter iettien voor thijs Raemaeckers voor peter teuijssen (teuwissen?) van een half Boender landt uijtschitende op de Eijckele Camp fol 30	I Caepuijn	NB: zie folio 30 cijnsboek 1701-1712
	22.23.24.25.26.27	Nota Corb (?) van de Sande gekocht en Betalt van desen Boven geschreven Caepuijn twe derden deijl fol 6		NB: zie folio 6 cijnsboek 1701-1712
	22.23.24.25.26.27	N: en peter voegels nunc mathijs voegels n: Den selven Jan iansen en of voor peter voegels voor nelis van as voor thijs	I Caepuijn	NB: zie folio 31 cijnsboek 1701-1712

		ianissen voor abel maegers van eenen halven Boender landt Regten hendrijck Leeters en Lenaert maegers ontrent den Eijckele Camp fol 31		
	22.23.24.25.26.27	Jan Cempeneers en peter den Raemaecker guert corsten , voor Jan Raemaeckers en consoerten. Thijs Raemaeckers en den Smidt voor hendrijck .....cken Cloet van een stuck Erf: den Custenier van heel toestendich ter andere sijden tuenijs teuijs (tevis, teuwijs?) Erf fol 9	1 gten	NB: zie folio 9 cijnsboek 1701-1712
	22.23.24.25.26.27	Jacomin Vossen voor alof emons voor Jan van den Ertwech van enen morghen uijt de gemeijne heijde Regten ter eenre herij frenskein ter andere den heer van meer ter derden sijden de pilt fol 35	III deniers	NB: folio 35 moet zijn folio 34 van deel 1701- 1712 want op pagina 35 is niets te vinden over deze post de pilt of de pelt is gelijk aan de pelde
	22.23.24.	Kerck van heel van een stuck landts Regten den Cloter (?) daer te voerens huijs en hoeff op stont Regten Jan strevels Zalgr ende mercken Strevels folo 14	VI Brabants	NB: zie folio 14 cijnsboek 1701-1712
13	22.23.24.25.26.27	Lee Bijelmaeckers nota hendrijck Clerx en andres van den Ertwech fol 4: in dit Register 8 4 bb	III bb	fol 4: in dit Register 8 verwijst naar folio 4 in register 1701-1712 en folio 8 in register 1722- 1728
	22.23.24.25.26.27	Mathijs Verstraelen voor peter schaucken voor Jan Bundels voor willem hermans Erfgenaemen voor peter Strevels voor Jaeck mesmeckers van een huijs geleghen neven de molstraet ter andere Jan Cuijpers huijsinge dat gecomen is van meuijs	1 blanck	NB: zie folio 7 cijnsboek 1701-1712

		nijssens fol 7		
	22.23.24.25.26.27	Marten gielen voor Lee peters voor willem peters voor Lee gelen van loesen (?) van huijs en hoeff gecomen van aerdt voskens voor Jan Strevels aent valderen geheten Stockmans goed fol 27.28	II Caepuijn	NB: zie folio 27, 28 cijnsboek 1701-1712
	22.23.24.25.26.	Den heer Favereaux (Fauers, Favereaux??) betalt van dese twe Caepuijn de helft nota Favereaux (Fauers, Favereaux??) heft niet betalt (??)		
14	22.23.24	Nelis Nelissen voor Lee gelen of Lee van Loesen voor naerdt voskens voor hem was den ionghen Jan Strevels ende sine metgelinghen van twe morghen Landts geleghen int heelerveldt aen de drij wijen (?) op aerten Schroers Landt uijtschitende fol4	4 Brabants	NB: zie folio 4 cijnsboek 1701-1712
	22.23.24	Van desen voorschreven post betalt Jan Jeucken van Bieckden de helft		
		Peter den Raemaecker met Jan Cempeneers fol 12 in dit Register int alt fol 9 sine aenpaert in eenen gt(t?)	Eenen grooten 1 groot	
		Peter den Raemaecker met andres van den Ertwech en Consoerten fol 2 in dit Register fol 16 int alt sine aenpaert in (doorgehaald vier Caepuijn)	13 groten	
		Peter den Raemaecker sine aenpaert in vier Capuijn fol 2 in dit register int alt fol 27		Aenpaert = aandeel

	22.23.24.25.26.27	Den selven peter den Raemaeckers voor hendrijck Corstiens Smidt en thijs Jansen oock van een half Boender Regten Jan Iansen en peter voegels fol 31	1 Caepuijn	NB: zie folio 31 cijnsboek 1701-1712
	22.23.24.25.26.27	Peter Voegels op den Pannenhoeff voor Jost Bijlmeckers Jan Geelen voor martens van heur (?) voor Jan Baltus voor aerdt den timmerman van vijftigh Roeden gemeijnte daer hij op getimmert heft geleghen Buijten t heeler valderen tussen Beijde de heerstraten		
		Peter voegels en Jan iansen fol 12 in dit Register int alt fol 31 sine aenpaert in Ene Caepuijn		NB: zie folio 12 en 31 cijnsboek 1701-1712
15	22.23.24.25.26.27	Rut Voegels helger vercoulen peter voegels van twe stuckens nuijn heijde het een grodt ontrent een half Boender het ander ontrent viertigh Roeden nu wesende een stuck geleghen aen gevenne (?) Ter eendere Jacop willems ter andere den gemeijne wech uijtschitende op den heer van meer Erf genaempt de vorst heijde fol 39 Berlo (?) betalt hier in vier ordt of helger vercoulen	X oerdt (10 oerdt)	NB: zie folio 38/39 cijnsboek 1701-1712
	22.23.24.25.26	Thijs henckens voor hendrijck hoeijmeckers voor Jacop pudts voor Reijneer Pudts van een vrecht Bants (landts??) aent Brock geleghen met eender sijden met de ander sijde neven Swer van dat gronendael fol 32 wonende op houter (houtemer) hoeft tot geijstingen	I Caepuijn	NB: zie folio 32 cijnsboek 1701-1712

16	22.23.24.25.26.27	Wijllem Voegels voor Joes pilemans voor sijb adams voor Claes Sweren van Eijck voor peter Stevens en peter Boijen daer voor Jacop Sien van sijn huijs geleghen neven Jan Cuijpers ende ter andere gerijt voegels huijs fol 5	1 denier	NB: zie folio 5 cijnsboek 1701-1712
	22.23.24.25.26.27	Idem willem voegels voor sijb adams voor gerijt Scheris voor Lee van kessenich voor goertien hennissen van haeren huijs in die kerckestraet fol 11 dese twee posten betaelt peternel adams en wilm peters ieder de helft	1 groten	NB: zie folio 11 cijnsboek 1701-1712
	22.23.24.25.26.27	Idem willem voegels voor willem peters voor Sijb adams voor alert Sweren voor Sweir van (doorgehaald Eijc) nijel voor Stevens aen de kerck van huijs en hoeff aen de kerckhoeff Regt thijs Raemaeckers fol 12	4 groten	NB: zie folio 12 cijnsboek 1701-1712 Er lijkt van Eijl te staan maar moet zijn van Eijc
	22.23.24.25.26.27	Den selven willem voegels voor sijbert adams voor peter Wolters voor gerijt Scherijns als helder van een huijs dat daer voer toebehoerden guertien hennissen Regten de kerck herstraet (heerstraat) ende Sweer van Eijc huijs ter andere sijden. Encke Scherijns betaelt desen Caepuijn half van haeren huijs voor was dirck menten fol 26	1 Caepuijn	NB: zie folio 26 cijnsboek 1701-1712
17	22.23.24.25.26.27	Willem voegels voor sijb adams voor peter Wolters voor hem was sweer van Eijl van een Boender nuijn Erf geleghen in der heijden Regten den wech gaende van grathem naer bieckden en ter andere sijden hencke Cempken toebehoerende de kerck van heel fol 31	2 Caepuijn	NB: zie folio 31 cijnsboek 1701-1712

		Willem peters en willem voegels staen samen fol 12 int alt register ende in dit fol 16 met vier alde gten (groten)		
	22.23.24.25.26.27	Willem peters voor hendrijck Crijns voor Jost Sweren en alert Sweren voor Swer van Eijc voor lenaert van Boschmuelen van lande in de Radt geleghen Regten aerdt voskens fol 15	I groten	NB: zie folio 31 cijnsboek 1701-1712
	22.23.24.25.26.27	Wedue mathijs vanden Sande zalg voor mercke Cremers voor hendrijck Crijns en Jan Smets voor Jacop van kerckenbosch en peter van neer daer te vorens was thijs Raemackers ende sine metgelinghen van drij hoefsteden of hofreijnsinge geleghen tussen den pachthoef ende goert maegers ter andere sijden fol 11	IIII groten	NB: zie folio 11 cijnsboek 1701-1712
		De selve wedue mathijs van de sande zaliger voor mercke Cremers voor hendrijck		Vervolg op folio 18
18	22.23.24.25.26.27	Voor hendrijck Crijns voor Jan halfens (halsens?) van sijn huis dat voor was thijs Raemaekers Regten ter eenre den pachthoeff ende peter truijens huijs en hoeff ter andere sijden fol 27	I Caepuijn	NB: zie folio 27 cijnsboek 1701-1712
	22.23.24.25.26.27	De selve weue van de Sande is int jaer 1709 van de Edele heeren de Directeurs van de grote rekencaemer vergunt drij Roeden landt of iets meer int nuijn huijs begrepen ende met een Smael hoexken langhs van de Sande sine moeshoeff ter andere den papecamp jaerlickx fol 36	I Caepuijn	NB: zie folio 36 cijnsboek 1701-1712
		Item is den selven van den Sande zailger verlendt noch seventigh Roeden iedts meer waer van hij betaelt Jaerlickx aen den ontfanger vant grot Cantoir ende is gevisiter gewoerden door den ontfanger wilmont ende oock gemeten door den landtmeter peter gelen van maeseijck 1710 ende de metige is te vinde tot Luijck op de grote Compterie fol 36?		NB: zie folio 36 cijnsboek 1701-1712
		Dat huijs aen de Linde met peter pastoirs huijs oock ontrent de Linde een malder	1 paer	

		haver en een maldr Rogh Ruremontse maete hierin betaelen: (later bijgeschreven nunc peter pilemans)	(part?)	
	22.23.24.25.26.27	Jan Cempenaers twe vaet haver twe voet Rogh (later bijgeschreven nunc peter pilemans)		
	22.23.24.25.26.27	Peter Raemaeckers een vaet Coeren ander half vaet haever		
	22.23.24.25.26.27	Willem peters een vaet Rogh een half vaet haver		
	22.23.24.25.26.27	Dirck genen (geuen??) twe vaet Rogh twe vaet haever nu Cornelis nelissen		
19		Lijste der guederen uijt der gemeijnde genomen tot heel met octroij der hoegwerdige grondtheeren mits te geven van jeder Boender drij stijvers ende de tiende aen de heeren ende naebueren den Schadt (?) 1707		
		Baron van horion nu de weduwe franse du sair van een hoexken aen de veldtstraet fol 5		Zie folio 5 in register 1722-1728
		Guert ianissen van een vrecht uijt de heijde fol (later tussengeschreven: geurdt iansen Capteijn van pol en panheel aen mij betaelt 7		

		st: voor tien jaer cins ieder jaer 3 oort moet naer gesien worden oft geregistreert)		
		Hendrijck Leters van een half Bonder Boender uit de gemeijne heijde		
		Hendrijck Clerx van een half Boender uijt de heyde		
		Den halfen (halfsen?) op houtemerhoeff van een half Boender fol		Fol: zonder nummervwijzing
		Jacomein vossen van een morgen uijt de heijde fol		Fol: zonder nummervwijzing
		Claes Raemaeckers van een half Boender uijt de gemeijne heijde		
20		Volghen noch andere guederen die uijt de gemeijnde genoemen sijn tot heel met octroj der hoeghwerdige grondtheeren mits te geven van ieder Boender drij stijvers anno 1710 de heeren de Tiende en de naeburen den Schat		
		Den heer Baron van horion 475 Roden nuijn Erf ofte heijde fol		
		Den selve heer Baron van horion van nuijn Erf ofte heijde fol		
		Peter voegels van twe stuckens nuijn erf grot ontrent 340 Roden fol		

		Jan van den Ertwech van een vrecht nuijn heijde fol		
		Jan van Breij nu hubert van en vrecht nuijn heijde fol		
		De Erfgen van den heer Scholtus Smets zaliger van sine potinge (??) fol		
21		Novalia Census Ao XVILXI (of XV:LXI ??) uijtgeraven (uijtgegraven??) Bij de Schutten van heel seggende haer vergunt te sijn		
		De schutten van heel Jacop donne van den Schutten hoeft ontrent een Boender fol		
		Den heer pastoer van ontrent een Boender fol		
		Gerijt hansen voor Reyneer gelen van een half Boender fol		
		Volghen noch andere guederen uijt der gemeijnde genoemen met octroij der hoeghwerdige grondtheeren mits te geven van ieder Boender twe Caepuijn		
		Jan Jansen van een half Boender schitende op de Eijckele Camp fol	Eenen Caepuijn	
		Guert Corsten en de wedue voegels van een half Boender aen de Eijckele Camp eenen Caepuijn fol		
		Hendrijck leters van een half Boender naest het voor schreven Eenen Caepuijn fol	Eenen Caepuijn	
		Jan iansen en peter voegels van een half Boender achter volgens het voorschreven		

		eenen Caepuijn fol		
22		Willem voegels van een Boender voor sijb adams twe Caepuijn fol		
		Hendrijck Clerx voor peter Rodrogos (Rodrigo) van een half Boender nuijn Erf ofte heijde fol		
		Thijs henckens van een vrecht Baents (?) aent Brock geleghen I Caepuijn fol		
		Heer Baeron van horion van ontrent een vrecht Bants I Caepuijn fol		
23		Koermeien tot heel		
		De Erfgenamen van den heer Scholtus Smets zaliger koermeijen tot heel van den welcken gerijt thijs goet dat Jan hillen verantwoerden moet geleghen in den hoeff in den neerhoeff gelt eenen kuer van den welcken Joncker Rutten op helder was		
		Den hoeftaet geleghen aen den Bongaert van dat huijs achter de kerck toebehoerende oft was toe guert gijskens tegen over geel gelen hoeftaet ende neven Claes van de Sande ter andedre neeven Claes van de Sande ter andere dirck tenijs het welke goet van te voerens was belast met een half malder Rogge en tot voorschreven hoeftaet gehoeren noch toe twe morghen landts in die Roedt geleghen aen die andere sijde van Rombouts landt ende neven tevissen (tewissen?) landt het welck oock met ondepandt is aen den voorschreven Ceur en een half malder Roggen Jost gelen heft dese Ceur Betalt ende het selve goet opgehalden want dat selvige goet gelt Een Ceur Lem gijs heft nu dese hoeftreijnsinge en landt fol 41		Folio 41 in deel 1701-1712 is niet aanwezig, maar op folio 36 wordt dit goed ook genoemd

24		Reijn jansen Jan van Trecht een vrecht landts geleghen aen dircken tevis (tewis?) huijsinge gelt eenen Cuer peter Strevels is hier af helder woerden fol 42		Folio 42 in deel 1701-1712 is niet aanwezig, maar op folio 36 wordt dit goed ook genoemd
		Een hoeftaet placht toe te behoeren aerdt gelen Regten tijskens goesens zalg. Bongaert ter eenre en Jacop henckens hoefreisinge ter andere sijden uijtschitende op het Brock met den andren hoofde op de weijm (?) gilt eenen Ceur Jan duijsters is hier afhelder woerden Anno XVC XVIII hiervan is helder woerden thijs gerijt Cremers soen fol 42 en 43		Folio 43 in deel 1701-1712 is niet aanwezig, maar op folio 37 wordt dit goed ook genoemd
		Thijs Raemaeckers den heer pastoer voor Jacop henckens van sine hoefreisinge gecomen van Claes heijlen of grote claes neven t voor schreven Erve dat Jan duijsters toebehoert ter andere sijden Lem gijs Erven uijtschitende op t brock ende met den anderen hoeft die weijme (?) gilt Eenen ceur ende is herlder woerden mettien claesen naer Compositie geschiet uijt gratie in februarij 1643 fol 43		
		De Stadthelders doghter van panheel		

Cijnsregister Heel 1722-1728

(Bisschoppelijk Archief Luik, Cathedrale Grande Compterie nr 704 – Neeritter/Heel)

Het register 1713-1721 is niet aanwezig.

Naamindex

Hieronder heb ik de naamindex overgenomen uit het cijnsregister. De tweede kolom geeft de bladzijde aan uit het register. Van dit register heb ik de kopieën.

Let op: Alleen de actuele cijnsplichtigen komen in de index voor.

Men staat in DE INDEX op VOORNAAM GESORTEERD.

A	
Aerdt graussen	Folio 1
Andres van den ertwech	Folio 1.2
B	
Baeron van hoerion (horion)	Folio 2.3
Broderschap van onse lieue vrouwe	Folio 4
Bijl raemaeckers	Folio 4
C	
Chrijstiaen Cempenaers	Folio 4.1

Claes raemaeckers	Folio 4 nu Jennis Vullers
Cornelis nelissen	Folio 14.10
D	
Dirck geerlinx	Folio 4
De alde schutten	Folio 5
De schutten	Folio 5
De weduwe franse du saer	Folio 5
Den heer Canonick Smets	Folio 5.6
Dat huijs aen de linde	Folio 18
F	
Den heer favereaux (Fauers, Favers??)	Folio 13

Idem heer favereaux (Fauers, Favereus??) op den post van ..... heer Baron van horion	Folio 3
G	
Guert en jan crijns	Folio 6
Guert corsten	Folio 6
Guert caelen	Folio 7
Gerijt vuegeleers	Folio 7
Gerijt jansen	Folio 7
Gerijt goessens	Folio 7
Gelis loeuen (loeven?)	Folio 7
H	
Hubert nolte	Folio 7

Herij (?) frenskin	Folio 8
Hendrijck clerx	Folio 8
Heer pastoer	Folio 8.9
Hendrijck vermuelen	Folio 5.9
Hendrijck leters	Folio 5.9.11
Hencke vuegeleers	Folio 9
J	
Joes van den ertwech	Folio 10
Jacobus peters (iacobus)	Folio 10
Jan neef of iansen (Jansen)	Folio 10.12
Jan gueskens (ian)	Folio 11
Jacop willems (iacop)	Folio 11

Jasper voegels	Folio 6.11
Jacop donne (iacop)	Folio 5.9(?).11
Jan jansen (ian iansen)	Folio 12
Jan cempeneers	Folio 12 en peter de raemaecker
Jaecommin vossen	Folio 12
Jennis vullers	Folio 12
Joes rodrigoss	Folio 8
K	
Kerck van heel	Folio 13
L	
Lem Bijlmaeckers	Folio 13

M	
Mathijs verstraelen (verstraeten?)	Folio 13
Matten gelen	Folio 13
N	
Nelis Nelissen	Folio 14
P	
Peter den Raemaecker	Folio 14
Peter voegels	Folio 12.14.15
T	

Thijs henckens	Folio 15
R	
Rut voegels	Folio 15
W	
Wijllem voegels	Folio 16.17
Willem peters	Folio 17
Wedue van de Sande	Folio 17.18
Dat huijs aen de linde	Folio 18

31		<p>Nota dese naervolgende landerien woerden getient door den Tiendenger van Ruremonde te weten van het eerw. Capittel van Ruremonde</p> <p>Item twe Boender in Caesse Campken waer van een half Boender vrij is</p> <p>Item vier Boender over den dijck schitende op de maes</p> <p>Item twe Boender geleghen neven de driessen van den heer van Meer</p> <p>Item noch Enen morghen</p> <p>Item noch twe morghen geleghen aen de dijck straet</p> <p>Item noch een Boender uijtschitende op Claesse Campken</p> <p>Item anderhalf Boender geleghen op den heerden paet waer van Sij hebben de derde paert van de Tiende</p> <p>Item noch een half Boender in de oe geleghen</p>		
		<p>Dese declaratie is gecomen van Sieb adams zaliger ande daer naer van den heer pastoer Rombouts zaliger op een Brijfkens van des pastoors Eijgene handt geschreven ende gegeven in handen van den heer officiael Clerx den 22 augustij 1710 het welck ick attestere in mijn Eijgene handt gehadt te hebben om dese Copie in te schrijven ende als</p>		

	doen aen den heer official int huijs vann den heer verscheijl wederom gegeven quod attest		
	A. Van der heijden ablisia		
32	<p>De Tiende van het Eerw. Caepittel van Ruremonde wort verpacht jaerlick drij en een haelf malder Ruremontse maete</p> <p>Te weten Rogh gerst en Spelt en Boeckweijdt</p> <p>Nota de vonalia (?) uijt de gemeijne heijde Compt aen den heer pastoer het erste jaer</p> <p>Aenweijdinge van de Tiende van heel</p> <p>Item van de ..le straet langhs franse zaliger en franse sine ekochde goederen heercoomdende van den heer Baron van horion ende soo voorts langhs Tijske gelen Jan van den Ertwech en soe vorts tot Borgerhout gefit Tiende en de grote Tiende ende staet te noteren dat Thijske gelen bekent heft den 5 augustij 1712 in presentie van mijn heer Colpin in sinen tijdt Canonick van onse lieve vrouwe van Maestrijcht nu woenachtig tot vijse (Visé?)</p> <p>Lammer Tiende schuldigh is van haer huijs daer sij in woendt en in mij Bijwesen</p> <p>quod attestor</p>		

		A. Van der heijden ablisia		
33		<p>Tiende tot heel</p> <p>Daer compt haere Eerw: heeren van alle Koeren de Elfde gerf of schouf</p> <p>ook Compt haere Eerw: heeren de Cleijn ofte Smaeltiende toe te weten van het vlas den Elfden Boedt van den Schaepen dat Elfde lamp</p> <p>Item geven de Bijen Tiende van dat Elde stuck ofte kaer (koerf?) te weten van der stoeck dat is te verstaen dat van den Ersten Swermen an Compt</p> <p>end eis saecken datter ses kaer sijn – geven een half Blanck van ieder kaer</p> <p>Item de tiende van Heel begint aan de pollerhuijser ende daer is in de grote weijde van minheer Baeron van horion die tot aent huijs van Baron van horion loept dese naer volgend Trijn huben (houben?) Bongaerdt Item wijn joesten Item Rangelroijs Bongaert item</p> <p>Ende loept alsoo langhs den pollerwegh tot aent muelestraetie</p> <p>Item is met Boemen geplandt in de Soep Camp</p> <p>Item guerdt Caele dele Camp</p> <p>Item tuenis Swiere Campken uijtschitende op de molstraet</p>		

	Item tiende de heeren een deijl van den Camp tegen nuijenhoeff genaemt tros camp		
	Item in den paepencamp tiende de heeren ontrent tve morgen		

september 2007

CIJNSREGISTERS

Wat is een cijns ?

Zoeken we het woord 'cijns' op in de Dikke Van Dale, dan worden daar de betekenissen schatting, belasting, grondrente en erfpacht gegeven. Al deze woorden hebben inderdaad met het begrip cijns te maken. Het woord 'cijns' is afgeleid van het Latijnse *census*, dat onder meer 'belasting' en 'vermogen' kan betekenen. Een meer precieze omschrijving van het begrip is 'een recht op een jaarlijkse uitkering uit onroerende goederen, bijvoorbeeld een stuk grond, of uit de arbeid van een persoon'. Er zijn twee typen cijnsen te onderscheiden: grondcijnsen en erfcijnsen.

De oorsprong van de heffing van grondcijnsen is gelegen in het leenstelsel. Een heer kon de eigendom van grond verwerven (dominium) en het zakelijk recht van de exploitatie van de grond in leen uitgeven aan de grondgebruiker (ius in re aliena). Hiervoor moest door de grondgebruiker een onveranderlijke cijns worden betaald aan de eigenaar van de grond, de grondheer. De cijns werd geheven in de vorm van een vast jaarlijks te betalen bedrag, volledig in geld of gedeeltelijk in natura te betalen. Vooral in de tijd dat de samenleving nog geen gereguleerd geldverkeer kende, werd de cijns in natura betaald. Zo werd bijvoorbeeld een vast deel van de oogst aan de eigenaar van de grondcijns afgestaan. Het bijzondere van het cijnsrecht is, dat deze in tegenstelling tot de tijdpacht, erfelijk was. Een gevolg hiervan was dat de hoogte van de cijns niet kon worden aangepast. Ook mocht cijnsgrond niet worden omgezet in pachtgrond.

Een aparte categorie wordt gevormd door de zogenaamde erfcijnsen. In ruil voor de uitkering van een bedrag ineens verplichtte de geldnemer zich aan de kredietgever een jaarlijkse vergoeding uit een bepaald onderpand te betalen. Men zou erfcijnsen kunnen beschouwen als een soort hypotheek met een onbepaalde looptijd. Wel was het meestal mogelijk om de erfcijns af te betalen.

Inhoud van een cijnsregister

De inning van cijnsen werd geadmistreerd in cijnsregisters. In de oudste cijnsregisters, zoals die van de abdij van Echternach van omstreeks 1300, staan plaatsen waar cijnsgoederen lagen, nog door elkaar. In de loop van de tijd wordt de administratie meer en meer gespecialiseerd en worden de registers ingedeeld naar cijnskring en per plaats. Op de verschillende folio's is de volgorde van de gegevens min of meer hetzelfde: eerst de naam van de cijnsplichtige(n), de naam van één of meer cijnsplichtige(n) vóór hem, gevolgd door de omschrijving van het cijnsgoed en ten slotte het cijnsbedrag. In de marge worden veelal de jaren van betaling van de cijns bijgehouden.

Wanneer een nieuw cijnsregister werd aangelegd, schreef men eerst de posten over van de laatste cijnsbetalers uit het oude cijnsboek. Niet alleen de

structuur maar ook veel van de persoonsnamen en toponiemen werden vanuit het oude in het nieuwe cijnsregister overgeschreven. Verkocht de cijnsplichtige het stuk grond waarop een cijns berustte of overleed hij, dan werd de naam van de nieuwe eigenaar boven die van de oude ingeschreven. De oude naam werd dan doorgestreept.

Als een cijnsplichtig perceel werd gesplitst, werd de oude naam ook doorgestreept en daar boven werden de twee nieuwe namen geschreven. Door de vele mutaties was het niet altijd mogelijk de nieuwe naam erboven te schrijven. We treffen deze vaak naast de oude naam aan of in de marge. Als gevolg van deze werkwijze bij het inschrijven van het cijnsregister is het belangrijk om een cijnsregister van beneden naar boven te lezen. We weten dan wie de opeenvolgende cijnsplichtigen waren. Het dateren van de wijzigingen is vaak lastig, omdat deze nogal eens zijn ingeschreven zonder dat een datum is vermeld. Soms vinden we alleen in het begin van een cijnsregister een aanwijzing over het jaar waarin men het heeft aangelegd. Een cijnsregister kan vervolgens wel een halve eeuw zijn bijgehouden voordat het werd vernieuwd. In andere gevallen hebben we meer geluk en wordt de datum van de overdracht van het cijnsgoed gegeven.

De oudere cijnsregisters zijn vaak in het Latijn zijn geschreven, pas vanaf de zeventiende eeuw zijn ze Nederlandstalig.

Beschikbaarheid van cijnsregisters

Van oorsprong waren veel cijnzen in de Meierij van Noord-Brabant in het bezit van de hertogen van Brabant. De administratie van de hertogelijke domeinen werd gevoerd door rentmeesters en is bewaard in het archief van de Rekenkamer berustend op het Algemeen Rijksarchief te Brussel. Het BHIC, locatie Den Bosch, en enkele gemeente- en streekarchieven beschikken over microfiches van de cijnsregisters uit het archief van de Brusselse Rekenkamer. Na de confiscatie tussen 1629 en 1648 door de Staten-Generaal van het goederenbezit van de hertog in de Meierij, vormden de cijnzen een belangrijke bron van inkomsten voor de generaliteit. De geregistreerde cijnzen zijn dan terug te vinden in het archief van de Raad en rentmeester-generaal der domeinen van Stad en Meierij van 's Hertogenbosch.

Daarnaast waren cijnsrechten ook in het bezit van leenmannen van de hertog van Brabant, bijvoorbeeld de heren van Helmond, Asten, Boxtel en Oirschot, de graven/prinsen van Oranje-Nassau, de markiezen van Bergen op Zoom en de vrije heren zoals die van Gemert, Megen en Ravenstein. De door deze personen gevormde archieven kunnen dus ook cijnsregisters bevatten. Zo bevinden zich in het huisarchief Helmond, dat op het gemeentearchief aldaar bewaard wordt, diverse cijnsregisters. De heer van Helmond had in 1314 de cijnsrechten verkregen van hertog Jan III van Brabant. Naast de cijnzen van de stad Helmond inde hij cijnzen van zeventien Peeldorpen. Veel heerlijkheidsarchieven zoals die van Asten, Berlicum, Boxtel, Geldrop, Oijen en van het graafschap Megen worden op het Brabants Historisch Informatiecentrum bewaard. De administratie van de cijnzen van Huis van Oranje-Nassau is te raadplegen op het Nationaal Archief te Den Haag, in het archief van de Nassause Domeinraad. Op het gemeentearchief Bergen op Zoom zijn de cijnsregisters in te zien van de markiezen van Bergen op Zoom.

Cijnsregisters worden ook bewaard in de archieven van de Commissie van Breda en de rentmeesters van Prins Frederik en hun opvolgers. De genoemde archieven kun je raadplegen bij het BHIC, locatie Den Bosch.

Kloosters en abdijen bezaten ook cijnsrechten. Hun administratie is vaak ondergebracht in archievenbewaarplaatsen in binnen- en buitenland.

Voorbeelden hiervan zijn de abdijen van Berne, Echternach, Thorn en Tongerlo.

Meer weten: Y.J.A. Welings, C.J.M. van der Heijden, J.G.M. Sanders, *Hoenen en Kapoenen. Gids van cijnsregisters betreffende Noord-Brabant 14de-20ste eeuw*

---

i Keurmede – Koermeien

Met **keurmede** (ook: *churmede, churmudt, keurmeude, keurmoed*) wordt bedoeld het beste roerend goed (in oude akten ook *gereed goed* genoemd) dat zich op een [laatgoed](#) of [cijnsgoed](#) bevindt.

De keurmede was een oud gebruik dat deel uitmaakte van de relatie tussen lijfeigenen of horigen en hun heer, meestal in de hoedanigheid van eigenaar van een laathof. Laatgoederen en cijnsgoederen stonden altijd geregistreerd op naam. Men noemt dit ook wel de *stam*. Indien de stamhouder overleed, moest een nieuwe worden gekozen. Bij deze gelegenheid moest vanwege het *stamgoed* gewoonlijk dubbele cijns worden betaald maar bovendien mocht de eigenaar van de laathof vaak een stuk roerend goed uitkiezen: de keurmede. Woorden als "uitverkoren", "voorkeur" en "willekeur" kennen nog steeds "keur" in de betekenis van kiezen en keuze. Een derde vorm van dit soort overdrachts- of verervingsbelasting bestond uit de zogenaamde [twaalfde penning](#).

De keurmede wordt in oude akten ook wel omschreven als een vorm van [heergewaad](#). Volgens het cijnsregister van [kasteel Nieuwenbroeck](#) te [Beesel](#) bestond dit heergewaad in 1603 en 1643 uit de jaaropbrengst ("jaerschaer") van huis, hof, boomgaard en landerijen en bovendien, "het beste pandt, dat opt selve goed bevonden is worden".

De keurmedigheid rustte gewoonlijk op bepaalde percelen. De last van keurmede wijst er daarmee meestal op dat deze landerijen eerder tot een [laathof](#) behoorden. Het aantal keurmeden (en dus ook keurmedige goederen) was vaak beperkt. Bronnen uit de 14e eeuw noemen aantallen van 10, 16 of hoogstens 25 keurmeden in één hand. Vooral nadat de invloed van laathoven in de late middeleeuwen steeds verder afnam, zien we ook steeds vaker dat percelen weliswaar keurmedig waren maar dat de daaraan verbonden plichten niet langer werden nagekomen. In de loop van de 18e eeuw werd de keurmedigheid dan ook steeds meer een dode letter. Toch vermeldt een akte uit 1740 nog landerijen die laat en keurmedig waren aan het adellijk [kasteel Hillenraad](#) en dientengevolge belast waren met jaarlijks 2 kop haver, ieder vierde jaar 10½ ei en de 12e penning *zoals van keurmedige goederen verschuldigd*. We zien daarnaast ook dat de keurmede in natura al tenminste vanaf de 15e eeuw werd vervangen door of afgekocht met een geldbedrag (Swalmen, 1468).

[\[bewerken\]](#)

---

pachtcontracten: keurhamel en keurlam

Het kiezen op deze manier kwam ook op andere plaatsen en momenten voor. Zo bevatten [pachtcontracten](#) vaak clausules waardoor de verpachter het eerste recht van keuze had. Het klooster Maria Weide te [Venlob](#) bijvoorbeeld bepaalde in 1644 dat de broeders een ongeschoren *keurhamel* en een *keurlam* ontvingen van de Klerkenhof te [Beesel](#) voordat de schapen geschoren werden. In een ander pachtcontract van hetzelfde klooster lezen we: "Item alle beesten als peerden, koeijen, kalveren, verckens, schapen ende bien sullen half ende half sijn, ende als men die beesten deylen sal, soo sal den [halfman](#) die setten ende het convent daer van den keur hebben" (Swalmen, 1654).

Categorie: Genwiki [Genealogisch woordenboek](#)